

здійснення фінансових послуг адвокатом. (Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_343).

Відповідно до вказаного кодексу, кошти клієнта завжди повинні знаходитися на рахунку в банку або у будь-якій іншій організації, що дозволяє здійснення контролю з боку органів влади за переказом адвокатом на рахунок коштів, що надаються клієнтом у його розпорядження, за винятком випадків наявності прямого або опосередкованого розпорядження клієнта щодо використання коштів будь-яким іншим чином.

У документах за рахунком, відкритим адвокатом для зберігання коштів клієнта, має міститися вказівка на те, що дана операція здійснена адвокатом від імені і за дорученням клієнта або клієнтів.

На відкритому адвокатом рахунку або рахунках для зберігання коштів клієнта постійно повинна перебувати сума, що дорівнює або перевищує загальну суму коштів клієнта, які перебувають у розпорядженні адвоката.

Усі кошти клієнта повинні виплачуватися йому або за його вимогою, або за визначених ним умов. Виплати будь-якій особі з коштів клієнта, що здійснюються від його імені, виключаючи:

а) виплати клієнту або в його інтересах з коштів іншого клієнта і

б) виплату гонорару адвокату, повинні бути заборонені, за винятком передбачених законодавством випадків або за наявності безпосереднього або опосередкованого дозволу клієнта на їх здійснення.

Адвокат зобов'язаний вести фінансові документи щодо розпорядження ним коштами кожного клієнта окремо, які повинні надаватися клієнту на його вимогу.

Компетентні органи усіх країн Співтовариства володіють правом контролю і конфіденційності вивчення фінансових документів адвоката за наданими в його розпорядження коштами клієнта на предмет виявлення випадків порушення адвокатом правил, що підлягають виконанню, і застосування до нього санкцій у разі виявлення вищевказаних порушень.

Адвокат, який розпоряджається коштами клієнта у процесі виконання ним професійних обов'язків на території однієї з держав Співтовариства, повинен дотримуватись правил розпорядження коштами клієнта і ведення фінансової документації, встановлених компетентними органами держави реєстрації.

Також, адвокат, який бере участь в розгляді справи або надає послуги клієнту на території держави перебування, може за наявності угоди між відповідними органами держави реєстрації і держави перебування керуватися у здійсненні професійної діяльності правилами, що діють на території держави перебування, виключаючи аналогічні правила, що діють на території держави реєстрації. У цьому випадку адвокат зобов'язаний за можливості інформувати клієнтів про те, що він керується правилами держави перебування. (Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988р. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_343)

Проаналізувавши все вище зазначене, слід зазначити, що при здійсненні реформування одного із основних інститутів права Української держави, необхідно використовувати законодавчий досвід Європейського Союзу. Така необхідність зумовлена тим, що законодавча основа надання фінансових послуг адвокатом в ЄС є достатньо якісною та регулює всі нюанси щодо здійснення фідучіарної діяльності адвокатом. Тому, на мою думку, враховуючи, що основному законопроекті нової редакції Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відсутня деталізація умов та процедури здійснення фідучіарної діяльності, варто внести в нього положення, що відображені в п. 3.8. Загального кодексу правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства, для того щоб ця майбутня норма могла активно використовуватись на практиці.

Карнаух Е.В.

*студентка 5-го курсу факультета підготовки следователів
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРОБЛЕМЫ, СВЯЗАННЫЕ С РЕАЛИЗАЦИЕЙ ПРАВА НА ЗАЩИТУ ТАЙНЫ КЛИЕНТА

Следует констатировать тот факт, что проблемы адвокатуры не прекращают приобретать все большее значение. Это связано не только с той политической обстановкой, которая сложилась в государстве, но так же с общественными процессами, в частности процессами, которые касаются евроинтеграции нашего государства.

Соответственно, люди, обращающиеся к адвокату, требуют получения качественной правовой помощи, поэтому здесь мы и говорим о тех насущных проблемах, которые связаны с защитой и неразглашением адвокатской тайны.

Прежде всего, следует отметить то, что существует два таких понятия как «тайна адвоката» и «тайна клиента». Для нас более важной и значимой является тайна клиента, соответственно за нарушение которой последует ответственность.

В ч. 4 ст. 22 Закона Украины « Об адвокатуре и адвокатской деятельности» указано, что в случае предъявления клиентом требований к адвокату, в связи с адвокатской деятельностью адвокат освобождается от обязанности сохранения адвокатской тайны в пределах, необходимых для защиты его прав и интересов [Об адвокатуре и адвокатской деятельности: Закон Украины от 05.07.2012г. // Ведомости Верховной Рады.–2016. –№27. – Ст. 282]. В таком случае суд, орган, который осуществляет дисциплинарное производство относительно адвоката, другие органы или должностные лица, которые рассматривают требования клиента к адвокату или которым стало известно о предъявлении таких требований, обязаны принять меры для невозможности доступа посторонних лиц к адвокатской тайне и ее разглашения.

В положениях Правил адвокатской этики закреплено, что конфиденциальность информации может быть отменена только лицом, заинтересованным в ее соблюдении, а также наследниками и правопреемниками такого лица. А также то, что информация и документы могут потерять статус адвокатской тайны только по письменному заявлению клиента. Причем информация и документы, которые получены от третьих лиц и содержат в себе ведомости о них, могут распространяться с учетом требований законодательства по вопросам защиты персональных данных [Правила адвокатской этики, утвержденные Учредительным Съездом адвокатов Украины 17.11.2012 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://vkdka.org/pravil-advokatskoji-etiki/>].

Среди мнений адвокатов и ученых можно встретить крайне полярные точки зрения. По мнению А. Писаренко говорит о том, что обязанность адвоката относительно сохранения конфиденциальности должен диктоваться интересами клиента и только после этого выполняться как юридически закрепленная норма. Адвокат не допускает разглашения адвокатской тайны, если поступает в интересах клиента, которые выше его [Писаренко А. Разглашение адвокатской тайны/ А. Писаренко// Юридическая практика.– 2004. –№36 (350).– С. 8-12]. Проанализировав данную точку зрения, хочу отметить то, что не адвокат, а именно клиент (так как он является заказчиком предоставления ему правовой помощи) может распоряжаться информацией, которая была предоставлена им адвокату.

Н.А. Подольский указывает на то, иногда вопросы общественной безопасности заставляет несколько иначе посмотреть на адвокатскую тайну и ее условия сохранения. Она не должна и не может быть абсолютной, то есть соблюдаться при любых условиях [Подольский Н.А. Законодательные основы нравственной деятельности адвокатов/ Н.А. Подольский// Адвокатская практика.– 2005.– №2.– С. 10-12]. Здесь можно сказать, что если данная информация содержит ведомости о готовящемся преступлении то с моральной точки зрения, лицо, которому она стала известна, должно всячески попытаться предотвратить его совершение. Но в таком случае адвокат нарушает права человека и гражданина.

Также хотелось бы осветить вопрос, относительно проведения такого следственного розыскного действия как обыск в рабочем помещении адвоката. При этом уполномоченными лицами на проведение обыска может быть обнаружена и изъята конфиденциальная информация. Данная ситуация может привести к злоупотреблениям со стороны правоохранительных органов, в результате чего нарушаются права и законные интересы клиента, а адвокат может потерять уровень доверия у потенциальных клиентов.

Для разрешения данной ситуации, субъектам проведения обыска следовало бы четко указывать, что и где они будут искать, изымая при этом необходимые предметы, позволяя при этом не нарушать случайного разглашения адвокатской тайны. Об этом говорится в ч.2 ст. 23 Закона Украины «Об адвокатуре и адвокатской деятельности», а именно, в случае проведения обыска или осмотра жилища, другого владения адвоката, помещений, где он осуществляет адвокатскую деятельность, временного доступа к вещам и документам адвоката следовательно, судья, суд в своем решении в обязательном порядке указывает перечень вещей, документов, планируется найти, выявить или изъять во время проведения следственного действия или применения меры обеспечения уголовного производства [Об адвокатуре и адвокатской деятельности: Закон Украины от 05.07.2012г. // Ведомости Верховной Рады.–2016. –№27. –Ст. 282].

Конечно, стоит сказать, что это далеко не все проблемы связанные с защитой адвокатской тайны, с которыми сталкивается адвокат при осуществлении профессиональной деятельности. Относительно решения указанных проблем, а также для прекращения существования коллизий, возникающих из-за несоответствия одного нормативно-правового акта другому, по моему мнению, необходимо нормативно закрепить то, что адвокатская тайна имеет общий характер, абсолютный и неограниченный во времени. А так же то, что даже по воли клиента либо органа власти, адвокат не может быть освобожден от хранения адвокатской тайны, так как существование адвокатской тайны соответствует интересам общества.

Каспрак В.І.

*студентка 2-го курсу соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ ТА СУТНІСТЬ ІНСТИТУТУ АДВОКАТУРИ

Суть будь-якого явища визначається, по-перше, його назвою. Термін «адвокатура», як і «адвокат» бере початок від латинського слова *advocatus*, який у свою чергу є похідним від слова *advoco* - запрошую. Як ми бачимо, цей корінь не має чітко вираженого юридичного забарвлення. Справа в тому, що у Древньому Римі, в міру ускладнення правових норм, громадяни, які не мали спеціальної підготовки, були змушені звертатися за допомогою - запрошувати - для ведення справ у суді, осіб, які такою підготовкою володіли. Це і були адвокати.

Відповідно до словника В.І. Даля, адвокат - правознавець, який бере на себе ведення позовів і захист підсудного; приватний заступник по позовах, стряпчий, ходок, ділок (Даль, В.І. Толковый словарь живого великорусского языка (Текст) / В.И. Даль: в 4 т. Т. 1. - М., 1998. - С. 14).

У юридичному словнику-довіднику зазначено, що «адвокат - це той, хто надає юридичну допомогу, здійснює правовий захист, проводить справу» (Юридичний словник-довідник (Текст) / за ред. Ю.С. Шемшученка. - К.: Феміна, 1996. - С. 15).

Українське законодавство вперше у ст. 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з'ясувало поняття «адвокат» - фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені цим Законом. Тут же надається визначення адвокатської діяльності - це незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту.

У ст. 2 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» міститься визначення адвокатури України - недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації і діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом.

Адвокатуру України складають усі адвокати України, які мають право здійснювати адвокатську діяльність. Діяльність адвоката характеризується такими основними ознаками: 1) професійна діяльність об'єднує адвокатів у спільноту людей, пов'язаних спільними цінностями та інтересами; 2) пріоритет мети надання послуг перед отриманням прибутку; 3) особливі знання і досвід; 4) етика.